

**Dissertatio physiologico-medica, inauguralis, de adipe ... / Eruditorum
exameni subjicit Josephus Redhead.**

Contributors

Redhead, Josephus.
University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi : Apud Balfour et Smellie, academiae typographos, 1789.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/fcgxxcm5>

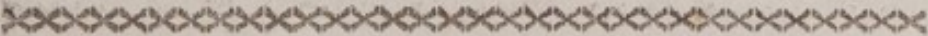
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

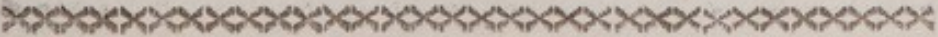

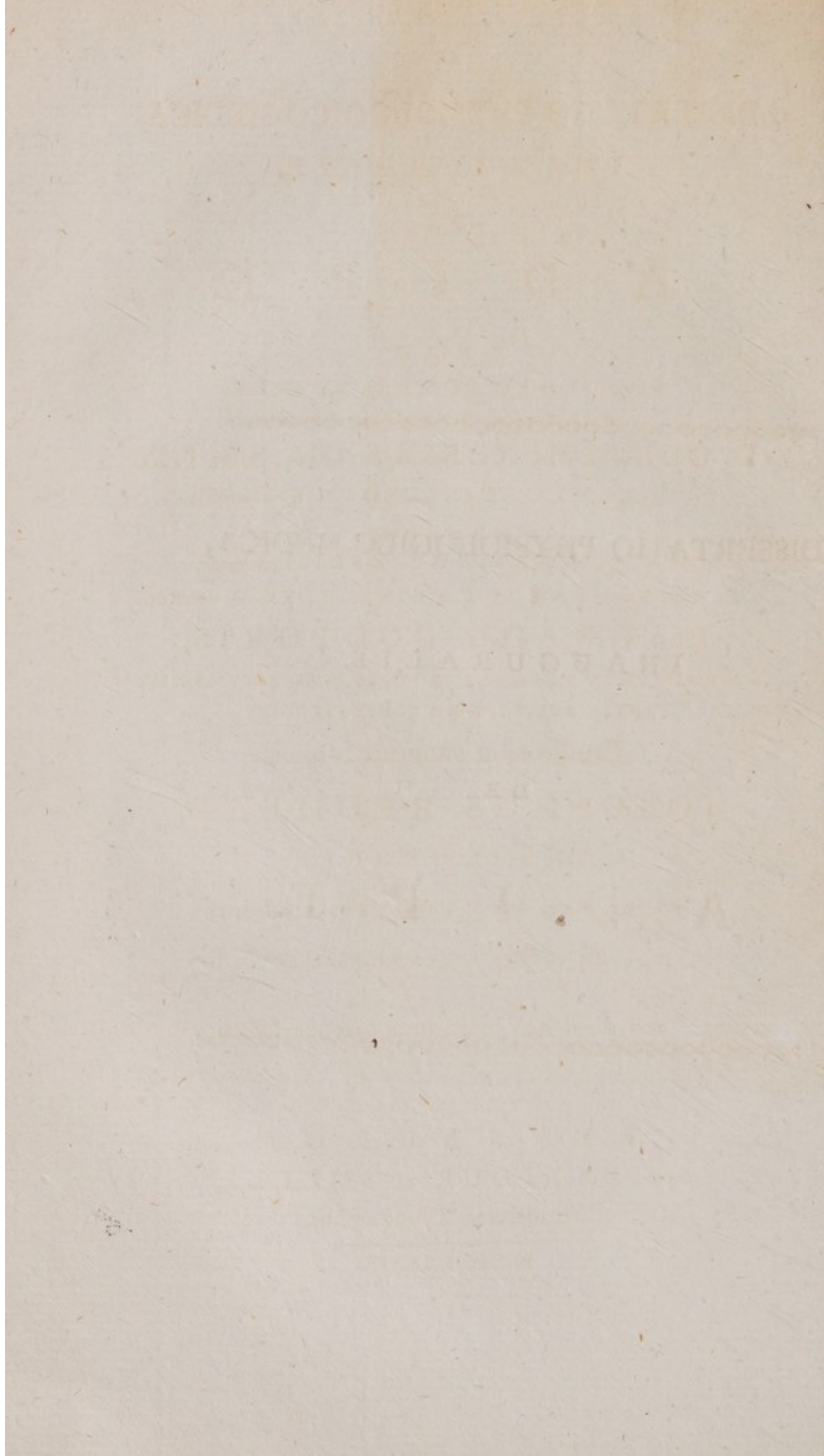
DISSERTATIO PHYSIOLOGICO-MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

A D I P E.

DISSERTATIO PHYSIOLOGICO-MEDICA;
INAUGURALIS,
DE
A D I P E.

QUAM
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S.S. T.P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;
PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit
JOSEPHUS REDHEAD,
ANTIGUENSIS,

SOCIET. NAT. STUD. EDIN. PRÆSES ANNUUS
ET SOCIUS EXTRAORDINARIUS.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXIX.

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

IN AGRICULTURE

W. H. HARRIS

OF THE

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D. C.

1900

THE

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D. C.

1900

THE

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D. C.

1900

THE

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D. C.

1900

MARMADUKE TRATTLE,

ARMIGERO,

TUM OB COMPOSITUM JUS FASQUE ANIMI,

TUM OB PLURIMA BENEFICIA VERE PATERNA,

SIBI

USQUE ADHUC

JUDICIO, CONSIDERATE CONSTANTERQUE

DE LATA,

HOC OPUSCULUM,

ANIMI QUIDEM GRATI, SUMMÆQUE OBSERVANTIÆ

TESTIMONIUM,

OBLATUM VOLUIT

A U C T O R,

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

DISSERTATIO PHYSIOLOGICO-MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

A D I P E.

S E C T. I.

De Tela Cellulosa atque Adipe.

QUID solidum corporis humani fit, usque
adhuc inter auctores ambigitur. Alii
fibras esse longas absque fere latitudine, ac rec-
tas; alii latas, ut longitudini par fere latitudo
fit, et flexuosas contendunt.

A

JAM

JAM vero, utrocunque modo ea res fit, inter plerofque omnes convenit, telam cellulofam toto fuper corpore conftare ex laminis, quas fibrae ipfae quaquaverfum difcurrentes conftituunt. Haec quidem, ut vox ipfa fonat, eft congeries cavernularum, quae ubique fibi invicem patent. Eam plerique in adipofam, ex ufu nempe, et reticulatam dividunt; nonnulli autem cellulofa pro genere, adipofa et reticulata, pro formis ejufdem uti malunt. Illa, fub communibus integumentis, laxior magisque fpongiofa, nec non magis minusve adipe onufta; haec in pulmonibus, palpebris, fcroto, pene, cerebro, ad fummam, ubicunque adeps abeft, deprehenditur.

TELA autem cellulofa non modo fedes eft adipis, fed ad alia quoque munera valet. Intercurrens enim diverfos connectit mufculos, fimulque facit, ut iidem facilius fuper fe invicem moveantur, neque coalefcant rigidaeque fiant; diverfas

verfas ejusdem musculi fibras conjungit ; denique condensata ad vasa membranisque, nec non fortasse alias firmiores partes corporis formandas pertinet.

DIU summi anatomici, ut WINSLOW, HAL-
LER, &c. opinabantur, adipem in communibus
cellulosae membranae interstitiis contineri, ei-
demque multum in hydropicis minuto aquam suc-
cedere. Jam vero satis constat, quiddam aquae,
in tela cellulosa collectum, posse, siquidem ca-
vernaculae hujus in se mutuo patent, libere ex
alia in aliam partem transire, sive sua gravitate
partes in proximas descendere. Idem quoque
fit, si oleum pro aqua in membranam cadaveris
reticulatam injiciatur. Contra ea autem oleum
in corpore vivo nunquam non eadem loca oc-
cupat, nulloque modo ex suo primo situ disce-
dere cogitur ; praeterea, in membrana, proprie
dicta

dicta reticulata, hominum vel obesissimorum, ne guttula quidem olei unquam cernitur.

OB haec quidem aliaque multa clara indicia D. HUNTER plurimum ab anatomicis prioribus, quod ad membranam adiposam attinet, deflexit, suosque auditores docuit, nec aquam in anasarca, neque aëra in emphysemate, cava eadem, quibus oleum conditur, occupare. Ubicunque igitur adeps est, ibi quoque, ut putavit ille, conformatio quaedam vesicularum seu facculorum, oleo capiendo, nec non vasorum eidem fecerendo utilium, membranae reticulatae accedit *. Qua de causa oleum haud e vestigio communibus interstitiis cellulosis conditur; deinde a partibus, quibus noceat, atque intra eas, quibus profit, cohibetur.

ENIM.

* Medical Observations and Inquiries, vol. 2. p. 33.

ENIMVERO ex hac sententia D. HUNTER proprietates membranae adiposae satis bene intelligi possunt. Caeterum D. MONRO, noster Professor consultissimus *, microscopio atque injectionibus subtilissimis, huic rei plus luminis adhibuit, unde certius aliquid in ea afferri queatur. Ipse enim hoc invenit, quod adeps in homine aliisque animalibus ubique continetur in sacculis globosis, quos vasa depingunt, unde eum secerni nullus dubitat. Eandem porro formam deprehendit in medulla, quae quidem quam plurimum adipem simulat. Eos propter globulos adeps, per microscopium nempe inspectus, instar margaritarum coacervationis videtur. Hi autem ex ejusdem talium curiosissimi inspectione, sunt perquam minutissimi, quippe quorum nulli nec sexcentesimam unciae partem superant, nec minores octingentesima sunt. Denique, per
eorum

* A description of all the Bursae Mucosae of the human body, &c. p. 27.

eorum invisibilia foramina, oleum, non parum corpori profuturum, exfudat.

HIS de tela cellulosa praepositis, ad ipsum adipem, qui in illa conditur, transeundum est.

His autem, quae gignuntur e terra, duplex inest oleum, dulce scilicet, quod expressione, essentiale alterum, quod destillatione paratur. Duo itidem in animalibus chemici deprehendunt. Unum, adeps nempe, sebum, pinguedo, axungia nominatum, quod in membrana adiposa supra dicta, idque purum, continetur; alterum, animale dictum, quod destillatione ex ossibus, cornibus, ligamentis, partibusque animalium cartilaginosis elicitor.

DE priore tantummodo nunc dicendum est.

ADEPS quidem, quacunque in animalis parte existens, semper fere sibi constat. Colore praefertim,

fertim, gustu, spissitudine, utique progrediente aetate, variat. In pueritia est albus, nullius saporis, parumque firmus; in adolescentia spissior subflavusque; in senectute et colore, et sapore austerior *. Causa variae spissitatis nondum satis expedita est. Discitur autem, quatenus chemia monet, illam varietatem magna parte fieri ex singulari acido, quodque pinguedinis ideo vocatur, magis minusve praesenti. Cui quidem opinioni rationis nonnihil ex hoc suggeritur, quod oleum quidvis, acido nempe concentrato magis minusve adjecto, eodemque acido pinguedinis dotibus dissimillimo, spissitate ad libitum variari potest. Caeterum, haec res magis eluceret, si experimento fuisset collectum, utrum acidum pinguedinis, varie puro oleo animali adjectum, istam spissitudinem variam, quam existere cernimus, facere possit, necne.

Qui

* Fourcroy Elémens d'Histoire Naturelle et de Chimie, t. 4. p. 351.

Qui vero hancce varietatem ad singulare acidum retulerint, notarunt porro, adipis firmitatem esse pro quadam portione ejus assimilationis, quae in diversis animalibus peracta fuerit.

CUNCTA quidem animalia aut herbis omnino vivunt, aut partim iisdem, partimque animalibus, aut animalibus solis, quae ipsa aut omnino aut partim herbis vescebantur. Atque adeo observatum fuit, animalibus magna ex parte, quae herbas tantummodo ruminant, ovi praecipue caproque, adipem firmissimum, iis deinde, quae et animalibus et herbis pascuntur, medium; denique omnino carnivoris, ut cunctis hujusmodi quadrupedibus, piscibus, ac cete quae habentur, fluidum inesse.

Huc quoque ex chemica analysi accedit, quod quo firmior est adeps, eo plus acidi sui generis adest,

adeft, liquidumque paululum hujus aliquid habere.

CÆTERUM talia, fatis probabilia quidem, altius tamen agitare, haud eft hujus loci.

IN praefentia enimvero, adipe prius adeo finito, ut ab aliis dignofci queat, ad ufus, quos ipfe in corpore vivo praefitet, protinus transire convenit.

ADEPS itaque animalium eft purum blandum oleum, haud multum diffimile illi, quod ex iis, quae gignuntur e terra, exprimitur, pariter ignes recipiendi capax, ideoque accenfus dat flammam fumumque; aqua folvi nequit; aliud denique in aliis animalibus, atque etiam in aliis eorundem partibus exiftit.

S E C T. II.

De Adipis Ufu.

ADEPS quidem tot omnium singulorum animalium partibus innascitur, ut jure sanitatis plurimum referre videatur. Atque etiam, propriis ejus rite animadversis, fatis constat, utilem multimodis nusquam non esse.

IN primis autem mobilitates tuetur, fibras nempe musculorum rigescendo prohibens; vicinos musculos inter se aptiores, alium alii obsequentioem reddit, itaque incommoda frictione oritura diminuit. Quapropter non solum vicinos inter musculos existit, sed quoque fibras eorundem vel minutissimas lubricat. Quin et cohaerentia hoc modo arcetur; aliter enim illi
 fibi

fibi ipsi, cuti, nec non periosteo adhaerent, atque ita membrum motu omni vacaret. Quod cum ipsa evidentia ostendit, exemplis nil opus est.

IN abdomine idem fit per omentum minus atque appendices epiploïcas; praecipue vero per majus omentum, quod suo oleo intestina assidue inungit, iisque facile praestat motum. Si quo casu illud perierit, aut oleo sibi proprio ex nutritu deficiente privatum sit, tum haec saepenumero sibi, alia aliis, et peritoneo adhaerent; imo etiam cuncta abdominis viscera itidem afficiuntur, unde actionibus suis nocetur, malaque gravissima subeunt.

UT adeps, quo magis necessarius, eo copiosior partibus aliis adest, sic aliis omnino abest, quas nimirum vel suo pondere laederet, vel humore obrueret, vel sensu orbaret. Hinc cerebrum,

brum, pulmones, penis, scrotum, eo penitus carent; nec non labia et palpebrae, quippe quae tenui duntaxat aquoso humore, e vasis exhalantibus effuso, humectentur.

IDEM, intervalla occupans, multum formae conducit; cavis scilicet, inter musculos praesertim, quae visus offendant, repletis, eminentiam exhibet venustam; id quod ex genis, lenta febre lapsis, atque illis, quae sanitate niteant, manifestum est. Quin et coloris candorem auget, unde partes istae, quibus plurimus subest, maxime omnium albicant.

DEINDE, in quibusdam partibus, pulvinar quasi, pressum a musculis, ut Glutaeis inter sedendum, depellit*; itemque eo, tanquam cortice, renes ambiuntur, unde firmitas illis accedit.

HUNC

* Winslow, Exposition Anatomique, &c. T. 3. p. 69.

HUNC denique, ex tela cellulosa absorptum, sanguini reddi certum est. Multis sane in morbis una cum excrementis dejicitur, et nonnunquam tam cito absorbetur, uti plethora, atque etiam diruptio vasorum sanguinem vehementium insequantur*.

ENIMVERO sicut lymphæ continenter vasis exhalantibus effunditur, atque officio suo, lubricandi scilicet, peracto, hauritur; item adeps assidue secernitur absorbeturque. Quod quidem, ut mihi videtur, natura comparatum est; ita tamen, ut, tanquam caetera, aliis aliisque casibus pateat.

ARGUMENTA vero gravia in promptu sunt, quibus assidua adipis renovatio doceatur; cum autem res, utpote per se ipsa nec analogiae absona, nec improbabilis, facile contemplantibus
in

* Van Swieten.

in mentem incidat et tanquam occurrat, eam scrupulofius, quam instituto fortassis conveniret operi, tractare non expedit.

NUNC ea, quae per eundem reſorptum fiant, memorare convenit.

D. CULLEN, vir ſagacis animi, de hac re differens, exiſtimat, humida acriora ſolito indidem leniri. Cancro nimirum, ſyphilide, ſcorbuto, atque aliis, quae humida acriora reddere videntur, nunquam non adest macies, quam ipſe oleo, propter acrimoniam ſubſtantem reſorpto, tribuendam eſſe putat *.

Neque etiam abhorret vero, quin adeps, poſtquam abſorptus ac ſanguini redditus fuerit, tum huic ipſi aſſimuletur, et gluten denique fiat, unde firmioribus partibus, quibus naturali-
ter

* Firſt Lines of the Practice of Phyſic.

ter semper aliqua decedunt, supplementi non-nihil accedat. Quae quidem opinio est pervertusta, atque ex animalium observatione, quae diutius sine cibo hibernant, primum hominibus in mentem venisse videtur. De hac autem re quidam haud mediocres hodie usque ambigunt. D. HALLER ipse nihil pro certo affirmat, talia tamen opponit: “ Nam et animalia, quae hiemem inter somnos transigunt, nihil de alvo egerunt, vix perspirant quidquam, denique circulatione sanguinis ita sunt modica, ut penitus frigeant.—Si vero nihil consumunt, non videtur necesse, ut reparent.—Et in somno adeps adeo non videtur consumi ut augeatur*.” Piget fane deinceps legisse, “ Neque satis certum est animalia macra ex hibernaculis prodire, in quibus latuerunt;” namque hoc ipsum ita sese habere omnino, nemini rerum naturae curioso nunc non satis certum est.

JAM

* Elementa Physiologiae, Tom. I. p. 48.

JAM vero mediocris notatio hibernantium ista objecta satis superque, ut mihi videtur, diluere sufficiet.

ALICUA hibernis se mensibus condentium haud torpent; iis certe naturales actiones pene eadem remanent; ideoque humores circumacti assidue minuuntur. Quomodo hi, nisi adipe absorpto, redintegrentur, ne cogitari quidem potest; namque omnia ista animalia ex hibernis macra admodum procedunt. Sola autem tela cellulosa jacturam patitur, adeps solus desideratur; firmiores contra partes eadem sunt, quae ante famem fuerunt, id quod neutiquam accidere potest, nisi assiduum harum quoque detrimentum quodammodo refarciatur.

BUFFON de urso ita loquitur, “ Il s’y retire
 “ tout seul, y passe une partie de l’hiver sans
 “ provisions, sans en sortir pendant plusieurs
 “ semaines.

“ semaines. Cependant il n’est point engourdi
 “ ni privé de sentiment comme le loir ou la
 “ marmotte ; mais comme il est naturellement
 “ gras, et qu’il l’est excessivement sur la fin de
 “ l’automne, tems auquel il se recelle, cette
 “ abondance de graisse lui fait supporter l’ab-
 “ stinence, et il ne sort de sa bauge que lors-
 “ qu’il se sent affamé *.”

TEMPUS vero, per quod hoc animal sine cibo
 latere potest, ut opinio mea fert, pro portione
 sui adipis est ; nam simul atque is omnino con-
 sumptus sit, quod fere fit quadraginta circiter
 diebus, statim improba ventris exactum rabie,
 devoratum exit ; imo etiam, si hiems fuerit adeo
 iniqua, uti cibum solitum invenire nequeat, au-
 det in sedes hominum ac domicilia irruere * !
 Quin et ursa latens, non modo non ipsa patiens

C

inediam

* Histoire Naturelle, tom. 8. pag. 254.

† Histoire de la Louisiane.

inediam vivit, sed suos quoque foetus, nunquam alio tempore natos, uberibus alit *.

PORRO autem, cum credere par sit, nullum animal penitus adstrictum gelu unquam recipere suam vitalitatem, jure cogitur, naturales actiones, etsi perquam debiles, ut patet ex humoribus lentissime circumactis, at aliquo tamen modo vel in istis, quae torpeant, usque procedere. His igitur jactura humorum, itemque adipis, accidat, tempore certo, tanto minor, quam in supra memoratis, quanto magis cessatur, necesse est. Hinc mus Marmotta apud LINNÆUM, qui hujus generis censetur, inediam tolerat femestrem, adipe interea sensim et pedetentim evanescente, donec tandem quam macilentus prorepat †. Caeterum hoc in universum de hujusmodi animalibus dicere licebit, quod, quo brevius

vius

* Buffon Histoire Naturelle, tom. 8. p. 255.

† Ibid. pag. 204.

vius abstinent, eo minus macra ex latibulis evadunt.

QUOD “in somno adeps adeo non videtur
“confumi, ut augeatur,” verum est; ast tale
quid fieri posse, nisi cibo assumpto, unde chylus
suppleatur, a ratione abhorret. Est autem, ubi
sanguis plus minusve adipis, pro ingestorum sci-
licet natura copiaque, praestat. Sed de hoc
postea. In praesentia, illud subicere sat est,
quod vix aut ne vix quidem concipi potest, quo-
modo animal, perdiuturnam inter inedia, facili
etiam somno juvante, pinguescere queat.

ARISTOTELES quidem ipse inquit, glires suis
in hibernis obefissimos fieri, eosque plus nutri-
menti ex somno, quam cibo trahere; quicum
concinit MARTIALIS,

“Tota mihi dormitur hiems, et pinguior illo

“Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.”

ITANE

ITANE vero ambo? Sed BUFFON, omnium
 instar, audiamus, “ Le fait non seulement n’est
 “ pas vrai, mais la supposition même du fait
 “ n’est pas possible. Le loir engourdi pendant
 “ quatre ou cinq mois ne pourroit s’engraïsser
 “ que de l’air qu’il respire : Accordons si l’on
 “ veut (et c’est beaucoup trop accorder) qu’une
 “ partie de cet air se tourne en nourriture, en
 “ résultera-t-il une augmentation si considéra-
 “ ble? Cette nourriture si légère pourra-t-elle
 “ même suffire à la déperdition continuelle qui
 “ se fait par la transpiration? Ce qui a pû
 “ faire tomber ARISTOTE dans cette erreur,
 “ c’est qu’en Grèce, où les hivers sont tempé-
 “ rés, les loirs ne dorment pas continuelle-
 “ ment, et que prenant de la nourriture, peût-
 “ être abondamment, toutes les fois que la
 “ chaleur les ranime, il les aura trouvés très
 “ gras, quoiqu’engourdis *.”

IN

* Histoire Naturelle, tom. 8. p. 162.

IN America septentrionali, Castor Fiber in hibernam latebram id ex Viburno dentato, Spiraëa opulifolia, Populo tremula, nec non Tacamahaca, quod victui sufficiat, secum portat *.

Si aliud hujusmodi exemplum, quod scilicet animalia quaedam aliquamdiu suo adipe solo vivere docet, desideraretur, testudo Mydas LINNÆI accedere potest. Hic quidem quadrupes, tardigrada, in loco etiam sibi alieno, mirabilem sine cibo per temporis longinquitatem hospes vitam trahit. In ea demum fame enecta ac protinus incisa nihil omnino olei apparet.

TALI vero adipis usu in his animalibus observato, haud improbabile videtur, eundem absorptum, utpote qui raro admodum in sanguinis congerie deprehenditur, vel in corpore humano, minime

* Hoc notitiae ingenioso amico B. S. Barton, Philadelphienſi, gratus acceptum refero.

minime quidem tantae inediae patienti, quamdam tamen assimilationem subire *, eique fano nutrimenti aliquid item conferre, quemadmodum hibernantia solus sustentat.

S E C T.

* The oil of the adipose membrane is frequently, and perhaps necessarily reabsorbed, and seems to be, besides the lymph, the only reabsorbed matter which enters again into the mixture of the animal fluid.—*Cullen's Physiology*, CCLXXIII.

S E C T. III.

De Adipis Causis.

ADEPS, qui telae cellulosae inest, aliis in animalibus, atque etiam in iisdem alias maxime variatur. Hoc quidem fit ex causis, quae ejus secretionem atque absorptionem ferius ocius inaequalia praestant. Quae autem fit vis illarum, necnon quomodo eadem exerceatur, nunc quaerendum est.

Locus, utpote qui huc pertinet, memorari debet. Quaecunque a terra stirpibus continentur, atque animalium pleraque inter certos duntaxat fines arte naturae vivunt et vigent; at cum homine melius, id quod auctor eximius praeclare dixit, actum est: “ He reigns with
“ the

“ the lion and the tiger under the equatorial
 “ heats of the sun, or he associates with the
 “ bear and the rain-deer beyond the polar sy-
 “ stem *.” Si in partibus adeo inter se con-
 trariis situs ipse tam figillatim quam generatim
 valeret, tum effectus ejus proprie notare in
 promptu esset. Sed hic, ut Poeta canit,

“ *the universal cause*

“ *Acts not by partial, but by gen’ral laws.*”

JAM vero calorem et frigus, corpus huma-
 num afficientia, per se, aliis remotis, in univer-
 sum aestimanti, ut nempe secretio adipis inde
 colligatur, affirmare licebit, homines plerumque
 hoc magis, quam illo pinguescere. Cum autem
 ipsum pinguescere magna ex parte quoque cui-
 vis animali tum ex cibo, tum ex vitae genere,
 eveniat,

* Ferguson’s Essay on the History of Civil Society,
 p. 182.

eveniat, *neceſſe* eſt res illa apud homines, quoniam haec apud eos varia maximeque diverſa ſunt, ſaepe aliter aliterque ſeſe habeat.

Quod ad genus humanum pertinet, effectus hicce forſitan inter homines horridos atque incultos, utpote omnium minime in vitae genere varios, maniſteſtius deprehendi poteſt. De tali quidem natione unus eſt inſtar omnium; namque venatione vel piſcatu uſque quam laborioſe vivitur.

IN caeteris autem animalibus regio multo plus poteſt polletque. “ Certe,” inquit HAL-
LER, “ in rigidiffimo frigore oceani borealis
“ omnes piſces, cetus, phoca, aves denique,
“ plurimo ſubcutaneo oleoſo adipe muniun-
“ tur *.”

D

FRIGUS

* Elementa Phyſiologiae, tom. I. c. I. § 4.

FRIGUS quidem corpus, ut in regionibus gelidis, adurens, torporis quid nervoso generi facessit, adeoque hoc minus stimulis obnoxium praestat; unde humores sua per vasa lentius moventur; exhalatio per cutem fit minor; sudorque, qualis in locis calidis saepius manare solet, omnino coërcetur. Quanquam vero haec in septentrionibus semper non paulum aliquid varietatis adipi concilient, attamen ea per se sola usque adeo valere nullus affirmarim.

CÆTERUM, omissis in praesentia variis cibariis, quae haud eadem in calidis ac frigidis locis esse necesse est, proprietatibus, dixisse sufficiet, animalia, quo propius arctorum austrinumve polos educantur, eo magis carne vivere; ideoque proculdubio aliqua saltem ex parte suam cuique pinguetudinem effici.

QUIES

QUIES quoque ad creandum adipem in tela cellulosa multum confert, certoque certius est, nullum animal vehementem inter exercitationem pinguescere posse. Hinc saginationis ergo vagandi facultas in primis negatur. Pernicibus semper fere minus adipis est, quam ignavioribus. Cujus quidem rei glis et sciurus, ambo eodem ipso cibo utentibus, documento sunt. Hic enim, quippe actuosus, macer; ille vero, utpote somniculosus, nunquam non obefissimus est.

INFANTES, quamdiu musculis raro admodum utuntur, multumque dormiunt, plerumque sunt nitidi; at a quarto anno, quo fibrae nimirum robustiores saepius moventur, haec corporis habitudo paulatim minuitur. Foeminae, quippe minus actuosae, fibrasque habentes remissiores, quam viri, semper pinguiores sunt. Operarii militesve, dum sua quisque arte exerceantur,

vix

vix unquam pinguescunt : “ Valido labore vic-
 “ tum parantes homines pingui fudore rigida
 “ indusia habent, urinamque emingunt ruber-
 “ rimam ; nec pinguescunt facile, licet voraces
 “ etiam fuerint *.”

Homo ferus et agrestis, qui quotidie saltus
 peragrando victum quaeritat, nunquam tali adi-
 pis mole laborat, qualis saepe eos, praesertim in-
 ter urbanos, opprimat, qui, dediti ventri atque
 somno, secordia atque desidia vitam transigunt.

QUIES autem ad creandum adipem bifariam
 confert ; namque simul et ad eum secernendum
 juvat, simul et, quo minus absorbeatur, com-
 mode facit.

HODIE fere omnibus placet, aliquid alimenti
 assimilati in eorum locum, quae de partibus
 firmioribus

* V. Swiet. Comment. § 1010.

firmioribus decesserint, subire; verique simile est, reliqui multum fieri adipem, qui in tela cellulosa ad usus supra dictos condatur. Quicquid igitur dissipationem nutrimenti coërcet, idem sane, postea nempe suum partibus firmioribus proprium accefferit, plus adipis nomine abendum praeestabit. Musculi quidem, quiescente corpore, parum intenduntur, atque alia, quae cursum humorum impellunt, sua actione cessant; unde hi tardius per vasa sibi propria circumaguntur. Quae cum ita sint, minus de partibus firmioribus decedit, atque adeo minus iisdem accedere necesse est. Porro, experimento verisimile deprehenditur, nutrimenti aliquid per invisibilia foramina perpetim emanare. Hoc vero ipsum per quietem, humoribus nimirum lentissime circumlatis, est perpauxillum modo; unde in promptu videre est, quomodo plus interea in adipem abeat.

QUIES deinde, quo minus adipis abforbeat, commodè facit. Licet enim adeps jugiter quodammodo, tamen alias aliter, abforbetur; id quod, uti supra de eodem secernendo dictum est, videtur magna ex parte actione fibrarum musculorum, ideoque vario humorum circumactorum gradu pendere; cum eo tamen, ut quo lentius hi moveantur, eo tardius illud quoque procedat. Quod quidem ex animalibus hibernantibus supra memoratis liquido satis disci potest. Caeterum duo illa eandem rem inculcare videntur.

LACERTA Crocodilus Americanus, in hiberna discedens, devorat unum et alterum nodos arboris, quae Pinus Abies a LINNÆO vocatur. Hi autem actiones universas tuentur, quippe qui continenter stimulent nervos stomachi, quicum unicuique corporis parti quoddam confortium est. Motus enimvero concitator, atque
adeo

adeo imminutio humorum circumactorum, inde effecta, causae sunt, quamobrem animal hocce ossa atque pellis totum prodit.

URSUS itidem prodit, quod ei fit, veluti crocodilo, ex aliquo naturae instinctu. Etenim ipse quoque, in hiberna discedens, devorat plantam, Dracontium Foetidum apud LINNAEUM, in America septentrionali indigenam, acrimonia omnino tanta, quae alias licet admodum nocitura, per hiemem tamen, stimulando scilicet, vitam, pigram illam quidem, sed vitalem, retinet producitque*.

Huc quoque somnus multus accedere potest. Cum autem iste eodem fere modo agat, ac quies, cujus plerumque magna pars est, supra memorata repetere haud convenit. Caeterum
illud

* Quae, notabilia prorsus, idem B. S. Barton mecum benigne communicavit.

illud notare lubet, quod omnino, musculis nempe multum admodum per eum remissis, atque ambitu humorum lentissimo, omnium quam maxime valet.

HINC facile intelligitur, obesitatem magna ex parte vita quieta et otiosa oriri, raroque ejusmodi vitium existere, quin ad eandem, unam quasi ex principibus causis, excitantes quae audiunt, referri debeat. Istam vero per se ad hoc rei sufficere perpetuum non est; exercitatio enim insuper quodam plerumque modo necessaria est. Quod CELSUS olim dixit, “ Implet autem corpus modica exercitatio, frequentior quies *.”

NATURA quidem ipsa, quo scilicet corpus ali, ejusque actiones rite conservari queant, tam hominem, quam caetera animalia commonet, quandocunque

* L. I. cap. 3.

quandocunque cibus potioque desiderentur. Haec autem, in stomachum delata, eam indidem requirunt mutationem, qua chylus idoneus suppetat. Quodcunque igitur vires stomachi debilitet frangatve, id fore, ferius ocius, maciei universo corpori necesse est.

JAM vero tam fibrae stomachi, corpore omnino inexercitato, quam aliarum partium, remittuntur, demumque vi sibi propria privantur. Humor, concoctioni inserviens, nimium parce fecernitur, atque is ipse forsitan, stomacho nunc imbecillo, parum ad ea, quae assumuntur, digerenda accommodatus est*.

NONNIHIL hujusmodi imbecillitatis accidit omnibus pene cupidis literarum, iisve, quos opera sedentaria ab exercitatione prohibet. Hi plerumque cibum tantummodo quam fa-

E cillimum

* Cullen First Lines of the Practice of Physic, MCXCV.

cillimum lenissimumque concoquere possunt. Concoctio porro semper tarda est, fibraeque stomachi remissae etiam condimentis stimulantibus indigent. Contra autem nihil magis, quam exercitatio, prodest stomacho. Hinc duri agrestes, quippe quorum ventriculis affatim humoris sui semper inest, cibum non cito solum, sed eum quoque ipsum operosissimum vilissimumque facile conficiunt.

DEINDE, quaecunque assumuntur, in ventriculo remanent, donec actionem succi, *gastricum* quem vocant, experiuntur. Qua quidem re peracta, pulpa, inde effecta, protinus in duodenum depellitur, ut cum bile insuper et succo, *pancreaticus* qui audit, commixta chylum denique praebet. At enimvero haec cibi depulsio stomacho ipsi tum astringenti se, tum relaxanti, nec non diaphragmati descendenti, et pressui musculorum abdominis debetur. His itaque deficientibus,

deficientibus, id quod fiat ex spiritu rarius exercitatione moto necesse est, cibus in ventriculo diutius remoratur, idemque, succo idoneo absente, corrumpitur; unde mala innumera, quae homines labore assiduo et quotidiano assueti nesciunt, oboriuntur.

FORTASSE obiter notari debet, quod aliquot reperiuntur, quibus stomachus, nulla omnino exercitatione juvante, imo etiam nonnullis, quae mox dicentur, obstantibus, suis tamen muniis rite peragendis valeat. Certe autem ratio ingesti atque excreti hinc adeo non constabit, ut plerumque corpulentia haud parva, nec non indicia morbi, postea sub nomine Polyfarcia notandi, oriantur necesse sit.

IPSIVS quidem animi tranquillitas huc tantum, quantum ex prioribus unum quodvis, confert. Enimvero ea est inter animum et corpus

pus confortio, ut vix queat concipi, quin alterum assidue ab altero aliter aliterque afficiatur. Cujus rei causas philosophi expediant ; in praesentia vis ejus observatur duntaxat, quatenus fit hujus loci. Corpulentia sane semper fere tranquillissimum animum, amantem pacis, placendi studiosum, fugitantem litium, testatur. SAAVEDRA, auctor graphicus, et quantivis pretii, dixit, “ hombre que por ser muy gordo era muy pacifico *.” Anglus quoque poëta, condus promus ille rerum omnium, hominem homini declarantium, cecinit :

“ *Let me have men about me that are fat*

“ *Sleek-headed men, and such as sleep a-nights :*

“ *Yond CASSIUS has a lean and hungry look,*

“ *He thinks too much——*

“ *Such men as he be never at heart's ease †.*”

MOTUS

* El ingenioso hidalgo Don Quixote, Part i. cap. 2.

† Shakesp. Jul. Caes. A. 1. S. 4.

MOTUS vero animi jure, prout corpus afficiant, vel excitantes, vel deprimentes nominantur. Priores quidem, dummodo sint violenti ac frequentes, obesitati obstant atque officiunt, quippe qui, id quod jam dictum est, toties genus nervosum exstimulent, sanguinisque circuitum adaugeant. Posteriores humanam compagem labefaciunt, itaque actiones praecipue omnium ad salutem necessarias imminuunt, unde macies sedet in copore toto. Quantum vero hi stomacho praesertim noceant, quis non observet quotidiano experimento? Infractio, verbi causa, et demissio animi melancholici nobis semper indiciis inertis stomachi cruditatique comitata obversatur. Caeterum omnis cogitatio inquieta et negotiosa, nocturnaue vigilia, itidem male habent. Contra ea autem homines, qui a cogitationum intentione vacent, semper bene concoquunt, atque obesi quodammodo

modo saepe existunt. Quis omnino nescit tritum vetustate proverbium, “ Boeotica Sus * ? ”

Hoc denique subungere liceat, quod differentia ejusmodi inter frigidae calidaeque regionum incolae, partim certe ex ipso coelo, animum moresque eorundem aliter atque aliter afficiente, oriri potest. Nervosum fane genus in calidis locis facile irritatur; unde motus animorum, cum frequentes, tum etiam violenti, quales nunquam sole sub incerto sentiuntur.

CASTRATIONEM praeterea implere corpus passim creditur; de modo autem parum constat. Dicitur quidem, id sanguinis, in quo aliquid alimenti est, quodque antea ad virile semen conficiendum secernendumve convehi solebat,

nunc

* “ Athenis tenue coelum, ex quo acutiores etiam putantur Attici: Crassum Thebis, itaque pingues Thebani.” Cicero de Fato, c. 4.

nunc aliorum deferri, itaque adipem necessario adaugeri. Hancce rationem nec affirmare, nec refellere, in animo est. Verum sanguis, qui per spermaticas arterias, perexiguus certe ipse, tum ob harum angustias, tum ob sui motus tarditatem, perfluit, tale quid efficiendo omnino impar esse videatur. Irritatio utique, humoris genitalis comes, jam remota, magis ad rem expediendam, ut mihi videtur, pertinet; neque enim in medicorum monumentis exempla defunt, quae testentur, hancce irritationem aliquando evadere tantam, quae et viris, et aliis maribus, nervorum distentiones, atque etiam ipsam mortem, intulerit.

FREQUENS denique sanguinis missio, aliaeque exinanitiones, siquidem corporis compaginem solvunt, cordi atque arteriis stimulum subtrahunt, ad creandum adipem juvare putantur; id profecto ipsum, quod omnes pecuarii macellarii-
larii-que,

lariiue callentes, ad suum quæstum, experti
norunt.

POSTREMO, adeps in tela cellulosa multum
ex sanguinis conditione, magis minusve ei fecer-
nendo idonea, pendet ; atque hæc quidem ipsa
sanguinis conditio natura copiaque alimenti, ut
supra dictum fuit, oriatur necesse est.

JAM vero, quæ omnium singulorum ciborum
potionumve, quibus utimur, natura ac proprie-
tas sit, quis in hoc transcurso tam arctati operis
exprimere audeat ? Hic locus igitur perquam
breviter stringendus est.

OMNIA animalia, nec non quaecunque e ter-
ra gignuntur, præter alia oleum insuper, sibi
proprium, habent, quo quidem natura ambo
hæc genera ab fossilibus distinguit. Satis autem
constat, ea, quibus plurimum hujus olei inest,
esse

esse plerumque valentissima, ideoque praecipue omnium telae cellulosae replendae accommodata. Hinc carnes, omnia pinguia, ex oleribus femina praesertim, dummodo fatis bene concoquantur, corpus quam maxime implent. Ex potionibus quoque latices, generosiores praecipue, madefacto ex hordeo confecti, eodem valent. Multo nempe nutritiae materiae superantis in tela cellulosa condito, facile intelligitur, quomodo voracitas et desidia, naturaliter semper aliquibus accedentibus, paucioribus vero decedentibus, obesitatem denique praestent necesse est.

S E C T. IV.

De Adipe Corpori Nocivo.

SEQUITUR locus, huic dissertationi vel maxime necessarius, de adipe scilicet corpori nocivo. Etsi enim hic, cujusdam nempe modi, multum, ut supra dictum est, ad sanitatem confert, verumtamen pernimum auctus molestiae id periculi facessere potest, quod medicinae auxilia quam maturissima desideret.

OBESITAS quidem magna, per sese considerata, nullam vim morbidam habere videtur; quotiescunque autem incommodo quodam periculove comitatur, profecto morbus ipse dicendus est. Atque adeo plerique omnes Nosologi talem existimarunt, propriaque appellatione, Polyfarcia

Polyfarcia nempe, notarunt. D. CULLEN, Nosologorum facile princeps, eam in classe Cachexiae, atque ordine Intumescentiae nominato, collocavit, itaque definivit, “ Corporis pinguedinosa
“ intumescencia molesta *.”

INDICIA autem hujus morbi in aliis alia sunt. De iis praecipue, quatenus actiones afficiant, animales quae apud medicos audiunt, vitales, ac naturales, pauca differere visum est.

ACTIONES quidem animales, sensus nimirum ac motus voluntarius nunquam non plus minusve laeduntur. Semper fere animi dotes multum imminuuntur; homo fit hebes, torpidus, obliviosus, somniculosusque. Sensus quoque externi existunt minus agiles. Tactus in primis labefactatur atque interdum extinguitur. Cujus profecto rei exempla aliquot memoriae sunt prodita.

“ IN

* Synopsis Nosologiae Methodicae.

“ IN Arcadia scio esse spectatam fuem, quae
 “ prae pinguetudine carnis non modo surgere
 “ non posset, sed etiam ut in ejus corpore forex
 “ exesa carne nidum fecisset, et peperisset mu-
 “ res *.”

ALTERUM huic non abfimile a BUFFON me-
 moratur †.

“ NYMPHIS Heracleotes libro secundo de
 “ Heraclea scribit, DIONYSIUM patriae suae ty-
 “ rannum, CLEARCHI filium, qui tyrannidem
 “ primus invaserat, luxu et quotidiana voracitate
 “ sensim in tantam molem carnis extumuisse, ut
 “ propter crassitiem et obesitatem anhelitus dif-
 “ ficultate correptus sit et strangulatus; ideo-
 “ que medicos praecipisse, ut tenuibus ad id pa-
 “ ratis acubus et praelongis, latera et ventrem
 “ con-

* Varro de Re Rustica, 2. 4. 12.

† Histoire Naturelle, t. v. p. 112.

“ configerent, quoties in profundiore somnum
 “ laberetur. Carne in callum spissata ob nimi-
 “ am pinguedinem, aliquamdiu nihil ille sen-
 “ tiebat; cum vero ad puram adacta carnem
 “ acus perforasset, tum expergiscebatur *.”

MOTUS voluntarius semper oppido minuitur,
 atque aliquando omnino perit, id quod NICO-
 MACHO Smyrnaeo accidit †. Quod quidem mi-
 randum non est, si, in quam vastam molem pin-
 guetudo corpus nonnunquam adauget, reputa-
 mus. Hominis medium pondus fere 160 li-
 brarum est, quod ad 616 ‡ interdum pervenit.
 Caeterum motus voluntarius fit quoque imbe-
 cillior ex quibusdam musculorum fibris attritis
 aut prorsus disperditis §, nec non ex remissione
 nimia ac debilitate earum, quae supersint.

D E.

* Athen. Deipn. l. 12.

† Gal. de Diff. Morb. l. 1. c. 9.

‡ Philosophical Transactions, vol. 47.

§ Med. Obs. et Inq. vol. 3. p. 78.

DEINDE, quod ad actiones vitales attinet, illud notandum est, quod minora vasa multarum corporis partium ab adipe comprimuntur, unde majores arteriae largiore sanguinis copia compleantur necesse est. Pulmones praesertim, adipe nempe vacantes, continenter existunt repleti; unde anxietas assidua difficilisque spiritus semper fere in hujusmodi casu exercent. Enimvero, si quando corporis exercitatio vel minimum augeatur, tum id sanguinis in pulmones adigitur, quod libere transmitti nequit, spiritus fit angustior, atque interdum homo praefocatur.

PORRO autem admodum probabile est, quamquam multi id fieri posse negarint, quicquid sanguinem libere per pulmones transmitti prohibeat, id omne ejus reditum per venas a cerebri vasis impedire, adeoque hoc ipsum comprimere. Qua de causa praecipue, obesi apoplexiae, nervorum resolutioni, tumultuoso somno, aliisque

que malis ex cerebri compressione orituris, fiunt opportuniore. Forſitan eodem quoque venae jugulares, ab adipe comprefſae, pertinere videantur.

OBESITATI denique ſummae maxima totius corporis debilitas nunquam non adefſt. Naturales itaque actiones, quatenus vigore pendent, magis aut minus afficiantur neceſſe eſt. Ipſa enim ventris concoctio tandem laeditur perditurque. Hydrops ſubit, homineſque nimium pingueſcentes gignendo liberos impares evadunt.

CAUSAE, quibus adeps in tela cellulofa cogitur, ſupra memorantur. Ex iis autem deſidia cibique robuſtior et fortiter aſſumptus, plerumque ad polyſarciam efficiendam quam maxime valere putentur. Caeterum homines, hiſ etiam ipſis praefentibus, nequeunt, veluti aliqua animalia,

animalia, admodum pinguescere, nisi proclivitas insuper ad pinguescendum subfit. Hujus fortasse ratio inenarrabilis latet, ista certe per successionem quandam, ut alia, saepe traditur. Eam utique exsistere ex quibusdam hominibus res inter obstantes, iisdemque, post corpus rite extenuatum, iterum iterumque pinguescentibus *, colligere par est.

OMNINO hujus mali arcendi cautio est simplex, quippe sola causarum excitantium fuga; curatio autem longa ac saepe difficilis. Obesitas certe saepius per medicamenta expugnari debet; siquidem ea, nec ita magna, corpus ex virium infirmitate multis affectibus obnoxium reddit. Plerumque vero, etiam ut periculum sit, negligitur, neque ullius medicae opis indigere putatur. Nihilo tamen fecius pauca perquam de ea ipsa differere non alienum esse videtur.

Ex-

* Aët. Hæpp. vol. 1. obs. 69.

EXINANITIONES quidem cujusquemodi copiosiores plerumque non supervacuae solum, sed etiam contrariae sunt, utpote quae per se nunquam satis proficiant, imo vero debilitatem augeant, adeoque ipsum alant morbum. Sanguinis igitur missio, incisa vena, siquidem praecipue omnium infirmet, semper fere inutilis est. Sed hanc tamen submovendam esse, non est perpetuum; quia ratio pulmonum cerebrique, plenitudine nempe periclitantium, potest eam facere necessariam. Ita in hujusmodi casu res non est condemnanda, dum in ea quaedam paulo subtilior observatio adhibeatur.

VERUM adversus obesitatem exercitatio victusque curiosior maximo sunt praesidio. In praesentia priorem laudare, ut corpus roborantem stimulantemque absorbentia vasa, nihil opus est.

G

CUM

CUM autem omnes plerique obefiores multae exercitationi sint inhabiles, haec primo modica perquam, deinceps paulatim, ut vires patiuntur, augeri debet. Ita demum vel obefissimus eam aliquatenus facile sustinere affuescet.

SOMNUS brevis, isque nunquam secundum cibum convenit; caena itaque in totum, si fieri potest, abstinendum.

CIBUS exiguus, isque imbecillissimae materiae, prodest; ideoque oleribus vel lacte, omni carne, pingui praesertim, circumcisa, quatenus pristini victus consuetudo patitur, utendum est. Latices, praecipue generosiores, confecti ex hordeo madefacto, quippe quibus plurimum alimenti inest, vitandi sunt. Vinum fortasse quam modice potum nihil nocet. Coffaea quoque assumpta, utpote quae minus alimenti praestat,

nec

nec non stimulat, favetque vigiliae, forsitan non-
nihil juvabit.

ENIMVERO bene multa ad obesitatem facien-
tia memorantur. Acida, atque imprimis ace-
tum, laudata sunt. Illud autem ignorari non
oportet, ista, quanquam aliquando fortasse re-
sponderint, neutiquam tamen semper prodesse,
imo etiam, id quod satis constat, interdum in-
geri haud sine gravi noxa. Salis certe nimiam
sanguini injiciunt, atque ipsum ventriculum, ut
D. HALLER testis oculatus dixit, in scirrhosam
molem tumefacere valent. Priorem ob causam,
sapo quoque, tantopere a D. FLEMING laudatus,
forsitan omnino expelli debet.

CÆTERUM, Polyfarcia corpus adeo hebetante,
ut homo satis bene exerceri nequeat, ad hydrar-
gyrum

* Elementa Physiologiae, t. 1. p. 43.

gyrum denique confugiendum est, Nihil quidem aliud ad adipis absorptionem juvandam plus pollere, experimenta abunde fatis testantur,

COMPLURA denique alia medicamenta, stimulantia quae appellantur, tuto prospereque adhiberi posse, nullus dubito.

POSTREMO, frigida lavatio adipe laborantibus haud parvulum auxilii promittere videtur.

F I N I S.

DISSEMINATIO MEDICAE

IN AFRICA

RHEUMATISMO ACUTO